

Lobota

Uredništvo in upravništvo Kranj, Bleiweisova 7 — Ček. rač. št. 17.497 — Rokopis se ne vračajo
Izhaja vsako soboto — Naročnina meseč. din 4.—, četrtlet. din 12.—, pollet. din 23.—, ceolet. din 45.— — Inzerati po tarifi

LETO II.

KLANJ, 13. AVGUSTA 1938

STEV. 33.

Vnebovpijoči greh

„Glejte, plačilo, ki ste ga utrgali delavcem, vpije.“ (Jak 5, 4.)

Danes se hudo zameriš, če rečeš katero o kapitalistih, ki so sicer kristjani (nekateri hočejo biti celo »odlični« kristjani), obenem pa imajo vse slabosti tipičnega kapitalista, ki vse svoje delo in življenje uravnava le pod vidikom čim večjega dobička. Delavstvo je v službi takih ljudi prav tako izpostavljeno vsem neprijetnostim in težavam, kakor v službi judovskih ali kakršnih koli drugih kapitalistov, ki jih vest v ničemer ne veže.

Katolištvo oz. krščanstvo posameznega človeka ali družbe se preskuša in pokaže v praktičnem vsakdanjem življenju. Ne tako, kakor so versko gorečnost kazali farizeji, ki so sicer hudo natančno izpolnjevali vse zunanje obredne predpise drugače so bili pa polni sovraštva, krivice, pohlepčnosti in vse hudobije.

Smer katoliškemu življenju dajejo osnovna verska načela, ki so dobila svoj izraz v sv. pismu in nauku Cerkve. Znan nam je Kristusov nauk o ljubezni, omejimo se pa danes le na tisto, kar božji in cerkveni nauk govori o delavcu.

Ni brez pomena, kar je apostol Jakob napisal o tistih, ki si grabijo premoženje in zato stiskajo delavstvo. **Vpitje in tožbe takih stiskanih delavcev vpijejo v nebo po maščevanju!** Nauk cerkve pa je na kratko obsežen v katekizmu, ki med **vnebovpijočimi grehi** navaja tudi **odtrgovanje zaslužka delavcem in najemnikom.**

Tukaj, bi rekli, je kremen, kjer naj se izkaže katolištvo krščanskih podjetnikov ali družb. Ni ravno treba, da svojemu delavcu zaslužek odtrgaš ali mu plačo znižaš, temveč **če delavcu ne daš zaslužka, ki mu gre, da mora ob vsem svojem težavnem delu stradati in z družino trpeti pomanjkanje** — vse to je vnebovpijoči greh.

Sploh je razmerje do delavstva v podjetjih, ki jih vodijo ljudje, ponašajoči se s svojim krščanstvom, prav posebno značilno. Taki podjetniki sicer radi govore o katolištvu in prav gladko jim gre iz ust beseda »Quadragesimo anno«. Saj hočejo večkrat celo veljati za nekake učitelje pravover. in ubogljivosti do naukov Cerkve in sv. očetov. Posebno radodarno delijo take nauke delavcem, in še prav posebno krščanskim delavcem. Polna usta imajo priporočil za sporazumno sodelovanje delavstva in kapitalistov in vsi gorijo za stanovsko ureditev družbe. Če bi jih delavstvo presojalo le po besedah, bi bilo prepolno srčče nad tako dobrimi in blagimi gospodarji.

Se nekaj je posebno značilno za te vrste ljudi: milosrčnost. Svojih podjetij, pravijo, ne vodijo zaradi kakega dobička, ampak iz golega usmiljenja, samo da imajo delavci kruh. Delavstvo jim mora biti za tako milosrčnost hvaležno. Gospodje se žrtvujejo le za dobro zaposlenega delavstva in celo doplačujejo iz svojega samo da ne bi bili njihovi delavci brez zaslužka. Ginljivo, kaj!

Toda delavstvo zna tudi tako milosrčnost pravilno preценjevati — kljub temu, da sliši o njej skoraj pri vsakem pogajanju v t. zv. »katoliških« podjetjih. Delavstvo, tudi krščansko delavstvo, **miloščine ne mara in ne želi.** Delavstvo zahteva le **pravice**, ki mu ne gre le po človeškem pojmovanju, **ampak tudi po božjem nauku!** Tisto o milošćini naj gospodje pri-

Kako so se razvijale stvari na Vzhodu

Vsi izgledi kažejo, da bo rusko-japonski spor urejen na miren način in po diplomatski poti. To bi bilo tudi najlepše plačilo Rusiji za vse napore in ves napredek, katerega je bila vzhodna Sibirija deležna v zadnjih letih. Ta gospodarski in kulturni povzdig Sibiriije je bil v resnici tolikšen, da se je ob tem stanju stvari celo vlada v Tokiu — ki je gotovo o tem napredku vsaj delno poučena — prav resno zavedla in še ni popustila pritisku, ki ga izvajajo mlajši vojaški krogi.

Ves ostali svet je vpricho teh dejstev seveda presenečen. Po naših glavah roje še vedno, kadar govorimo o Daljnem Vzhodu, neslavni spomini na Port-Artur in Mukden. Legendo o nepremagljivi japonski armadi pa je na eni strani že zameglil junaški odpor kitajskih čet, na drugi strani pa je bila sedanja moskovska vlada kot carjeva naslednica zadostno poučena po lekcijah, ki jih je dobila carska armada leta 1905.

Kakšen je pravzaprav nauk iz leta 1905? Kuropatkinovi vojaki so se bojevali nad vse hrabro, dobesedno odpovedalo pa je vse drugo, česar je bila kriva predvsem ogromna oddaljenost od metropole. Pomanjkanje potrebnih ojačenj, redne prehrane, stalnih zvez in vsakovrstnih drugih ugodnosti so zakrivilo predvsem neurjene prometne razmere, ki so bile odvisne od edine transsibirske proge.

Kako odpraviti te razmere? Moskovska vlada je pravočasno uvidela, da mora prej ali slej zopet priti do razračunavanja z Japonsko. Zato si je predvsem prizadevala, da ta termin ne pride prezgodaj. Prostovoljni ruski odstop Vzhodno-kitajske železnice Japonski oziroma državi Mandžukuo so mnogi razlagali s slabostjo in neodločnostjo sovjetov, bil pa je le preračunano pridobivanje časa, čeprav je bil s tem odstopom ravno Vladivostok izoliran in prav resno ogrožen po japonskem militarizmu.

Nasprotno pa je zopet res, da je baš ta izolacija Vladivostoka zahtevala druge ukrepe, katerih pravilnost nam dokazujejo dogodki zadnjega

hranjajo kar zase, saj do danes ne poznamo pri nas niti enega podjetnika, ki bi iz golega krščanskega usmiljenja vzdrževal svoje podjetje in tako pomagal delavstvu iz bede. **Glavni smoter vseh podjetnikov, tudi najbolj krščanskih, je dobiček.** Dokler gre s tem dobro, njihova podjetja delajo, ko ga začne primanjkovati, se ustavijo in puste delavstvo na cesti. Tako je s tem »krščanskim usmiljenjem«, in delavstvo to vč in se ne da begati s tako velikodušnostjo.

Gospodje »krščanski« podjetniki, **nehajte z vsem učenjem in reprezentiranjem krščanstva in poudarjanjem lastne krščanske usmiljenosti dokler bodo vaši delavci slabo plačani, dokler jih boste metali na cesto, če si predrznete zahtevati nekoliko boljše plače, dokler boste izvajali nad njihovi najhujšo reakcijo!** Tudi za vas veljajo božja in cerkvena načela in »Quadragesimo anno«, ne le za delavce! Dokler pa delate tako, kot vsi drugi kapitalisti, pri tem pa so vam usta polna medenih besed in se navedate čim bolj krščansko krinko — ste slabši od drugih kapitalistov, po beljeni grobovi, gadja zalega! Ne le delavstvo, ampak vsak pošten človek vas mora obsojati.

Bolje bo za vas, če se odrečete kr-

tedna.

Skušnje 1905. leta so dokazale predvsem ogromnih razdalj, ki ogrožajo varnost Sibiriije. To varnost se sicer tako, da se spremeni Vladivostok v pravi sibirski center in nepremagljivo trdnjavo za slučaj, da bi padlo Japoncem v glavo, da se ga morajo polastiti. V tem je izvor tiste politike, ki je nagromadila v obmorskih provincah okolice Vladivostoka toliko vojaštva, orožja in aeroplanov, da v slučaju potrebe Tokio na lastni koži lahko začuti, kako blizu in čigav je Vladivostok.

Po utrditvi Vladivostoka pa Rusi niso mirovali. Po popolni decentralizaciji Vzhodne Sibiriije so si pripravili na severu drugo obrambno črto, na katero naj bi se umaknili, če bi vladivostovska trdnjava le odpovedala. Transsibirska železnica je dobila od Moskve do Vladivostoka drugi tir, kar vse je zahtevalo ogromne žrtve tako finančne kot moralne. Ker pa teče prvotna prekosibirska železnica le preblizu državne meje z Mandžukuo, grade Rusi danes drugo sibirjansko železnico, ki zapusti prvotno ob bajkalskem jezeru in bo v kratkem speljana do Nikolajevska, ki leži tudi ob tistem oceanu, toda 1000 km bolj proti severu. Ta proga bo dolga 1610 km. V tej pokrajini rastejo kakor iz tal nova mesta kot Komсомolsk ob Amurju, Sovjetskaja, Gavan ob Oceanu itd. Ob novi progji Bajkal-Amur se nahajajo znatna ležišča zlata, ogromni gozdni kompleksi in v bližini so znani petrolejski vrelci pri Bureji.

Rusi so pripravljali vse to kakor imajo sploh navado v popolni tajnosti. Le par tujcev, ki do podrobnosti zasledujejo razvoj na Daljnem Vzhodu, je bilo poučenih o teh načrtih. Toda nemogoče je do neskončnosti zakrivati vsa ta dela in vse te predpriprave, posebno če obsegajo tisoče in tisoče kvadratnih kilometrov. In ravno v današnjih resnih trenutkih prihajajo vse te stvari na dan in s tem odločno vplivajo na potek dogodkov na Daljnem Vzhodu...

ščanstvu, ker zaradi vašega nekrščanskega ravnanja z delavstvom **kompromitirate božji in cerkveni nauk in ste krivi, da delavstvo zgublja vero.** Ne komunizem ne liberalizem nista pahnila v brezverstvo toliko delavskih množic, kakor so jih kapitalisti, ki so se ponašali s krščanskim imenom, pri tem pa najbolj pogansko ravnali z delavstvom.

Krik tega delavstva vpije v nebo po maščevanju! **«Vaše zlato in srebro bo zarjavelo in njuna rja bo pričala zoper vse in razjedla vaše meso kakor ogenj... Bogatini, razjokajte se in tarnajte nad stiskami, ki pridejo na vas!»** (List sv. Jakoba 5, 3, 1.).

In krščanski delavci verujemo v božjo besedo!

In zopet bo ogenj in strehi in prokletstvo nad nami, ker citiramo glasilo krščanskih socialcev »Delavsko pravico«, ki v gornjem članku postavlja na sramotni oder vse tiste tudi, zelo krščanske kapitaliste, katerim je vera samo preteza za čim uspešnejše izrabljanje delovnega ljudstva. Ni verjetno, da bi to koga ganilo in zdi se nam, da bomo primorani objaviti tudi imena takih delodajalcev in s številkami navesti urne mezde njihovih delavcev in namščencev...

USTAVA KRALJEVINE
JUGOSLAVIJE

§ 4. Državljanstvo je v kraljevini eno. VSI DRŽAVLJANI SO PRED ZAKONOM ENAKI. Vsi uživajo enako zaščito oblastev.

ZAKON O TISKU

§ 1. Tisk je svoboden. Svoboda tiska sestoji iz tega, da se neovirano izražajo misli v novinah ali drugih tiskanih predmetih...

Napovedani narodni tabor v Mariboru se ne bo vršil.

Pripravljalni odbor.

Ob desetletnici smrti Stjepana Radića

Dne 8. avgusta 1928. je umrl zaradi ran, dobljenih pri atentatu v Narodni skupščini, predsednik Hrvatske kmetijske stranke S. Radić. Nimamo namena, da bi se spuščali v vzroke atentata; danes je itak vsakomur znano, kdo je zakrivil smrt vodje hrvatskih kmetov.

Mnogo se je spremenilo v teh desetih letih in kdor je mislil, da bo s smrtjo Radića zamrl pokret hrvatskih kmetov se je zmotil. Danes se dogaja prav nasprotno, celokupen narod se je oklenil Radićevih idej. Stevilne komemorativne prireditve pričajo, da v srcu hrvatskega naroda Radić še živi. Pa ne samo pri Hrvatih, tudi med iskrenimi Srbi in Slovenci njegov duh ni zamrl.

V teh dneh, ko se spominjamo smrti velikega kmetijskega voditelja, se pripravljajo obisk dr. Mačka srbski opoziciji. Zelja nas vseh, ki hočemo, da vodijo državo ljudski zastopniki je, da se z obiskom pristopi tudi k pozitivnemu delu. S pasivnim zadržanjem opozicije je bila dokazana njena večinska moč; danes hoče narod pristopiti k delu za boljše bodočnost južnih Slovanov.

Slovenci bomo v času obiska zbrani na severni meji, da pokažemo, da smo pripravljeni braniti kar je naše, da razumemo, kaj pomeni prijateljstvo, ki izgleda v praksi drugače, kot se nam tolmači. Dasi se bomo z vsem srcem in dušo posvetili v teh dneh naši severni meji, ne bomo pustili iz vida dogodkov v Beogradu in Kragujevcu.

Ponavljamo: Zelim, da pride prav ob deseti obletnici smrti S. Radića do skupnega dela med hrvatsko in srbsko kakor tudi slovensko opozicijo in da pričnemo z aktivnostjo, ki smo je bili vajeni pri Rdiću. Slava Stjepanu Radiću!

Odhod dr. Mačka v Beograd

Pod naslovom »Odhod dr. Mačka v Beograd je vedno bližje« piše »Jug. Lloyd« od 11. t. m. sledeče:

„Do tega časa še ni nastopil nikak moment, ki bi ta odhod osporaval ali pa ga mogel odgoditi. Vse tozadnevne tehnične priprave so gotove in **pridhodnji teden bo vsekakor interesanten in mogoče tudi odločilen za našo notranjo politično-strankarsko kroniko.** Teško bi bilo zbrati vse, kar pri naša tisk v zvezi s tem odhodom, in tem težje, ker obstojajo najrazličnejša mišljenja in pričakovanja; jasno pa je, da ni bilo od nikjer slišati konkretnih vesti, ki nas bi poučile o pravem namenu in praktičnem smislu dr. Mačkovega sestanka s šefi beogradske Združene opozicije. Ta tajinstvenost pa ni nikakor v skladu s tisto demokratsko miselnostjo, ki se tako često povdarja, je pa v sedanjih razmerah vseeno razumljiva, ker — kakor vsi znaki kažejo — presenečenja niso izključena že z ozirom na mnogovrstnost struj v našem splošnem političnem življenju.“

Kdor se spozna, mora biti brihten, čeprav uganke — ki večkrat tudi niso uganke — rešujemo že od otroških let naprej!

Nov način občevanja z delavci

Pod gornjim naslovom poročala „Delavska politika“ iz Celja: Tukajšnji zobozdravnik g. dr. R. Sadnik je nahlulil svoje delavce, ki so zaposleni v njegovi vili, z ironičnimi besedami: „Sie arbeiten ganz jugoslawisch! Vprašamo gospoda doktorja, kaj razume pod pojmom „jugoslawisch“? Gospod sigurno pozablja, da so mu ravno ti „jugoslawi“ pripomogli do njegovega premoženja. Ako ni zadovoljen z delom našega delavca (z njegovim denarjem je!), mu pač ne preostane nič drugega kot da gre tja — kamor ga srce vleče! Pripominjamo, da je g. dr. Sadnik sin slovenskega očeta in slovenske matere, doma iz Savinjske doline. Dobro nam je znano tudi njegovo postopanje z zavednimi Slovenci v začetku svetovne vojne. Skrajni čas je da se vsi Slovenci držimo kategorično gesla: „Svoji k svojim!“

Tudi pri nas imamo žal še precej podobnih Sadnikov v naši sredini. Dobro bi bilo, da nam se vsak tak in podoben slučaj takoj javi, da bi mogli z imeni pred javnost in da naše ljudstvo vendar že enkrat поблиže spozna — svoje osrečevalce!

Naš izvoz živine v Italijo

Znano je, da pokazuje naš izvoz v prvi polovici tega leta ogromen padec i po vrednosti i po količini izvoženega blaga in da je padec predvsem zakrivilo zmanjšanje našega izvoza v Nemčijo in Italijo.

V drugi polovici zavzema to padanje izvoza vedno večji obseg. Italijanska vlada je vpeljala pred kratkim monopol na uvoz živine in mesa iz inozemstva. Pravico do uvoza ima od sedaj naprej samo posebno „Društvo za uvoz živine“. Za našo trgovino z Italijo je ta odredba posebne važnosti, ker bo od sedaj naprej nastopalo kot kupec naše živine samo to monopolizirano društvo, kateremu se bo po vsej verjetnosti med drugim posrečilo, da doseže zmanjšanje naših izvoznih prodajnih cen in s tem oškoduje našo celokupno živinorejsko panogo, predvsem pa našega kmeta. — Tozadevna pogajanja so se že pričela na Reki, rezultati pa še niso znani. Našo državo je zastopal ravnatelj „Zavoda za unapređenje spoljne trgovine“ dr. Milan Petrović in ravnatelj „Prizada“ Edo Marković.

V nedeljo 14. t. m. ob 4. uri pop. se vrši **TOMBOLA Sokolskega društva** **PODBREZJE**

Kaj je pri nas še vedno mogoče

Ze pred več leti smo dobili autobusno zvezo Ljubljana—Sušak in nazaj, ki je bila prvotno v rokah avtobusnega podjetja Pečnikar in nato prešla potom večkrat tudi ne popolnoma jasnih nakupov, prodaj in odstopov preko „Triglava“, „Automontaže“ in „Autoputa“ v last „Jadran d. d. v Ljubljani, ki ima svoje poslovne prostore v hotelu Miklič, Ljubljana, I. nadstropje. V upravnem svetu te delniške družbe vedre in odločajo sledeči gospodje: najprej zopet seveda g. Miklič, potem g. centralni ravnatelj Katzenellenbogen, g. ravnatelj Klein, g. poslovodja Huber in kot revizor g. Verderber iz Kočevja. Torej zelo mešana družba, ki kljub vsej pestrosti — pravi Judi, krščeni Judi in čistokrvni Germani — prav dobro izhaja in živi na stroške našega delovnega ljudstva. Toda k stvari!

Na tako dolgi progi kot je Ljubljana—Sušak so seveda postaje. In ena takih postaj je tudi v Kočevju. Kje drugje naj bi bilo tu postajališče kakor pri gostilni g. revizorja Verderberja? Slovenskih gostiln ali restavracij v Kočevju ni, no in če bi tudi bile, niso dosti spodobne, ne znajo postreči visokim goslom, ki se vozijo na tej progi in predvsem ne obvladajo zadosti — nemščine.

Tako je ustavil autobus začetkom julija t. l. zopet pri Verderberju v Kočevju. Potniki pa tudi šofer so šli v gostilno in naročili jedila ter pijačo. Natakarcica je poizvedovala po željah in sproti poročala v slovensčini dobljena naročila slovenskih gostov nemško v kuhinjo. Šoferju se je to javno omalovaževanje slovensčine končno le pristudilo ter je popolnoma mirno poklical natakarcico na odgovor. Ta se je izgovarjala, da v kuhinji ne znajo slovenski in da pač tako mora biti. Šofer je v jezi replical, naj gre do kuharice gnoj kidati, če ne razumejo slovensčine.

To je vse! In posledice. Takoj drugi dan je bil klican šofer v pisarno Jadran d. d. v Ljubljani (pri Mikliču seveda), kjer so mu na lica mesta odpovedali službo in navedli vzrok: **nesigurna vožnja!** Ugotovili pa smo, da je isti šofer skoraj dve leti vozil na tej progi najtežje autobuse in ni zagrešil v tem času niti enega cestnopolicijskega prestopka ali kazni.

Nesporno je torej, da je bil šofer odpuščen vsled svojega nastopa v gostilni Verderber in da o zadevi podjetje ni uvedlo nikake preiskave. Tem ljudem zadostuje kot vzrok odpusta najbrže kaznivo dejstvo, da si

je drznil šofer protestirati proti tako očitnem zapostavljanju slovensčine in to še v gostilni samega revizorja podjetja g. Verderberja.

Take stvari se gode v mesecu juliju l. 1938. v Sloveniji in nikdo še ni mignil z mazincem, da bi odpuščen šofer dobil svoje zadoščenje in predvsem najprej — službo! Zeleti bi pa bilo, da slovenski gospodarski

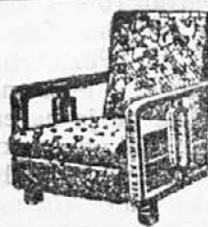
Slovenci v Ameriki

Razgovor z ameriškim izseljencem g. Ily Bratino

V zadnji številki smo omenili predvsem potrebo socialne zaščite našega naroda v Ameriki. Omenimo tudi danes nekaj stvari glede socialne zaščite, nakar bomo prešli na kulturne potrebe, tako šolske kakor društvene.

Prav tako slabo kot za zaščito telesno poškodovanih in za preseljevanje naših izseljencev je preskrbljeno tudi za **ureditev zapuščinskih zadev**. Država je izgubila ogromne vsote v dolarski valuti, posamezniki pa so izgubili vso gotovino iz zapuščine zaradi nepoštenih upraviteljev, pravnih zastopnikov itd.

Couch zofe, otomane, divana, in vse tapetne izdelke izvršuje točno in solidno po zmernih cenah
V. TONEJC
tapetnik o KLANJ

prav spadajo danes zapuščinske zadeve v konzularno področje, bi bilo nujno potrebno, da se jih prenese v področje ministrstva za socialno politiko. Izseljeniški komisar, ki bi prejemal zadostno plačo, da bi mu bil omogočen čim večji stik z našim življenjem, bi na ta način dosegel, da bi se likvidacijski rok zapuščinskih zadev zmanjšal na minimum, ne pa da bi trajal leta in leta kot do sedaj. Obenem bi nudil zaslužek našim pravnim zastopnikom v Ameriki.

Nujna bi bila tudi uvedba **zaščite posojil izseljencev pri likvidaciji kmečkih dolgov**. Glasom zakona o kmečki zaščiti z dne 27. septembra 1936. bodo naši izseljenci, ki so pomagali svojcem v stari domovini s svojimi težko prisluženimi prihranki, sedaj izgubili polovico svojega denarja. Med tem ko država odškoduje denarne zavode ter jim plača 25% ali

krogi osnažajo čimpreje prevozno podjetje, ki bi vzdrževalo progo Ljubljana—Sušak, banska uprava pa naj itak dvomljivo koncesijo „Jadranu“ odvzame in jo podeli samo ljudem, katerih narodna pripadnost in zavest je izven vsakega dvoma.

Do tedaj pa svetujemo vsem potnikom, da grejo na Sušak ali peš ali z vlakom, če pa že morajo z autobusom, potem naj za vsak slučaj vzamejo vedno s seboj — **trdo pleten korobač!**

četrtno kmetovega dolga, ni država ničesar ukrenila v korist naših izseljencev v Ameriki. Potrebno bi bilo zato, ker je ta zadeva velike važnosti ne samo za naše izseljence temveč tudi za našo državo, ki si tem potom pridobi ali pa odtuji naš narod v tujini, da se ta stvar čimpreje uredi. Z ozirom na devalvacijo dolarja bi ne bilo doplačilo težko urediti in izseljencem izplačati dolgove stoodstotno.

Nadalje so poslali naši zavedni izseljenci svoje prihranke v domovino, ter jih naložili v različnih denarnih zavodih. Pokazali so s tem zupanje v narod in vlado. Vendar danes **mnogi od teh denarnih zavodov ne izplačujejo vlog** in izseljenci v skrajni potrebi ne morejo dvigniti svojih prihrankov. V nekaterih bančnih zavodih so se vsled zakonsko dovoljene reorganizacije spremenile vloge v prioritete delnice, ne da bi se vprašalo vlagatelja za odobrenje. Ker potrebujejo naši izseljenci denar posebno v današnji ekonomski krizi, bi bila dolžnost naših oficijelnih krogov, da preskrbijo, da postanejo vloge naših izseljencev čimpreje likvidne.

(Nadaljevanje sledi)

250.000 delavcev na plačanem dopustu

Vse tovarne kovinske industrije v Parizu in predmestjih so zaprle za štirinajst dni, to je do 22. avgusta svoja vrata. Okoli četrta milijona delavcev in nameščencev največjih francoskih tovarn za avtomobile, aeroplane, motorje itd. je dne 8. t. m. odšlo naenkrat na 14 dnevni plačani dopust. Francoska železniška uprava je pripravila samo za to soboto 245 posebnih vlakov, od katerih bo vsak sprejel najmanj 1000 izletnikov, ki jim bo tako dana prilika, da si ogledajo doslej nepoznane krasote svoje domovine.

PODLISTEK

Kranjec Miško:

Dvajsetletnica

Ko je gospod Gaber slišal, da bodo začeli po nekaterih krajih s pripravami za dvajsetletnico osvobođenja se mu je porodila velika ideja: Tudi on bi se lahko lotil česa podobnega. Treba je povdariti, da je dvajsetletnica kakršnegakoli dogodka sama na sebi častitljiva in lepa stvar, drugič pa dvajsetletnico lahko kakorkoli izkoristiš za bodočnost; tretjič pa, ako se pravočasno spomniš na stvar, lahko postaneš osrednja oseba vsega dejanja, s čimer si pridobiš dovoljšeno renome.

Maribor, ki bo zdaj praznoval dvajsetletnico osvobođenja, se je držal svojega termina in je stvar docela v redu. Potem pa ima Maribor posebno stališče, ki ga tudi ni zanikavati: na meji je, in treba je posebej priznati, mnogo naših vrljih domačih ljudi je preko noči skoraj pozabilo domači jezik. Taka je pač naša usoda in če se v tem doseže vsaj troho uspeha, je dobro. Tako je z Mariborom stvar docela v redu. Saj bi pa res bilo klaverno, če niti dvajsetletnice ne bi mogli praznovati, kakor bi se skoraj zgodilo bratom Čehom. Zlasti danes so to nekoliko kočljive stvari. Če pa bodo v Mariboru slišali, da po Sloveniji ljudje govore še slovenski, tedaj bi to nekoliko le zalego. Saj včasih stvar več na-

pravi, kakor pa resničen položaj. Koliko let je mirno šlo mimo in o Mariboru mi, ki smo nekoliko dalje od njega, nismo slišali nič slabega. Nasprotno same pohvalne stvari so pripovedovali o njem dobri poznavalci. Naenkrat pa je stvar postala resna.

Kakor rečeno, ta obletnica pade docela na pravi termin in stvari ni kaj ugovarjati.

Kočljiva zadeva pa je nastala z gospodom Gaberjem in z njegovo obletnico. Dvajsetletnica je prav za prav tedaj, kadar preteče dvajset let. Če si star devetnajst let, si pač res star devetnajst in nič ne pomaga. In tako se je zgodilo gospodu Gabru. Sklenil je praznovati dvajsetletnico na tisti dan, ko je poteklo skoraj natančno devetnajst let, in je tako prehitel vse one, ki jim je že ali pa jim bo v kratkem poteklo dvajset resničnih in polnih let.

Tu se je tudi njemu zdelo nekoliko nerodno, in ne da bi ga kdo povprašal, zakaj tako zgodaj, se je sam čutil dolžnega, da se je opravičil pred občinstvom: Dvajsetletnica ni to, ko poteče polnih dvajset let, temveč lahko tudi prej, recimo na začetku dvajsetega leta. Ta logika je sicer nekoliko zgrešena, toda za mnoge bo obveljala in se jim bo zdelo prav. Res pa je tudi to: kdo ve, kaj vse bo drugo leto. Lahko umreš, lahko bi se ti pa zgodilo, da bi moral kje drugje praznovati kakšno novo osvobođenje. Časi so resni, danes je tako, jutri pa ni več. V tem pogledu je gospod Gaber docela pametno pokrenil. Tudi bi

bilo nekoliko nerodno: biti poslednji. Res je sicer, da so drugi doživeli svobodo celo leto prej kot ti, zaradi tega pa nisi dolžan, čakati natančnih in polnih dvajset let. Saj bi se ti drugo leto nepodučeni lahko smejali: Kje si pa bil, prijatelj, lani, ko smo mi praznovali? In tedaj bi se moral opravičiti: Mi šele zdaj imamo polnih dvajset let svobode.

Vendar pa niti ta namišljeni vzrok, niti oni, ki ga je gospod Gaber iznesel pred javnostjo, ni pravi. Če si bil ti celo leto dlje v sužnosti, nisi zaradi tega nič manjvreden, kakor oni, ki je prej doživel svobodo. Pravi vzrok, zakaj je gosp. Gaber tako pohitel, je docela vsakdanji. Zbal se je, da bi drugo leto začeli s pripravami drugi in potem bi bil on samo gost, ali član pripravljalnega odbora, nič več. Tega pa gospod Gaber ni hotel. Zato, ker potem pride nate premalo zaslug, zasluge so pa gospodu Gabru nad vse potrebne.

Kaj pa, klaverno je pri vsem samo to, da se tudi take stvari, kakor osvobođenje in svoboda lahko izrabljajo, da se bodo tudi ob taki resni in prelepi priliki nekateri proslavili, drugi bodo pa skoraj popljuvani stali ob strani, češ: Lejte jih, narodnjake, navdušence za sveto stvar! Se za dvajsetletnico jim ni mar.

Pa bi kdo znal vprašati: Kdo pa je dal gospodu Gabru pravico, da začne na svojo pest s pripravami dvajsetletnice, ki bo, kakor trdiš ti, nekoliko prezgodaj?

Stvar je ta: Gospod Gaber se je

tisti čas, ko je bila nekakšna svetovna vojna, ukvarjal s politiko. Bil je natančno do tisočdevetstoosemnajstega leta proti osvobođenju, kakršnega bomo danes praznovali. Ko pa je spredvidel, da bodo stvari šle svojo pot in bo osvobođenje res prišlo, neglede na to, ali mu je zoprno in neprijetno, tedaj je gospod Gaber zbolel in se umaknil iz politike. Ta bolezen je bila neizbežna. Zakaj gospod Gaber se je bil od štirinajstega do konca sedemnajstega z vsem srcem oklenil bivše Avstro-Ogrske, cesarjeve hiše in vsega, kar je bilo nekoč važno in sveto. Navduševal se je nad porazi, ki so jih doživljali Srbi „po naših vrljih junakih“, slavil „našo nepremagljivo vojsko“, in ponujal vsemu svetu mir pod pogojem, da vsi narodi predajo orožje „naši hrabri“ vojski, naš kralj in cesar pa bo svetu podelil mir in svobodo in tako bo docela prav. Kajti resnica in pravica je ta: ne sme deliti miru zločinec, ali tisti, ki je mirnega napadel, temveč tisti mora odločiti, ki je bil pošten in dober, pa so ga napadli. S to veliko zamotano logiko je torej gospod Gaber vodil svojo politiko in se boril: proti Srbom, proti Rusom, proti Francozom in proti vsem, ki so se borili proti Avstro-Ogrski in Nemčiji. Nemcem pa je delil svoj blagoslov.

Ko pa je prihajalo na prag našega življenja osemnajsto leto, ko so se že videli prvi obrisi bodočnosti, in ko ni bilo več tako gotovo, da bodo „naši“ zmagali in delili mir, je

O vzrokih neuspehov na naši gimnaziji

Peti odgovor na našo anketo

Gospod urednik! Mislim, da tudi moj odgovor spada v vašo anketo o žalostnih rezultatih na naši gimnaziji. Do sedaj ste se pečali v glavnem le z vzroki teh neuspehov, jaz vam pa mislim govoriti o posledicah, kar bo gotovo tudi zanimalo vsakogar, ki mu je na srcu procvit naše gimnazije in ki pošilja svoje otroke v to gimnazijo.

Sem ubog uradnik, zaslužim mesečno 1400 dinarjev in preživljam ženo ter tri otroke, od katerih je najstarejši v gimnaziji in ima letos popravni izpit iz enega predmeta. Pred par dnevi sem dobil sledečo okrožnico:

P. t.!

Bliža se čas, ko bo treba popraviti popravne izpite. Predelali ste že deloma snov, manjka vam pa še marsičesa. Treba vam je pomoči. To vam nudi tečaj za popravne izpite, ki se bo vršil od 4.—25. avgusta v prostorih narodne šole v Kranju, Tavčarjeva ulica 2, pritličje. Poučevali bodo profesorji. Ker se vrši pouk le v malih skupinah, je možno, da se vsakemu učencu posebej razloži snov tako, da si tudi slabejši učenci isto osvoje in jo popolnoma obvladajo.

Vpisovanje v tečaj se vrši v sredo 3. avgusta 1938 od 8. do 12. ure in popoldne od 2. do 5. ure v pritličju imenovane šole.

Vpisnina znaša din 20.—, učnina pa din 200.— za en predmet in se plača pri vpisu.

Vodstvo učnega tečaja.

Verjemite mi gospod urednik, da bi rad dal tistih 220 dinarjev za najavljeni tečaj, toda res mi razmere ne dopuščajo. Prelagam dinar za dinarjem in računam noč in dan, pa ne gre. Obenem sem pa tudi radoveden, kdo so ti profesorji, ki bodo poučevali na teh tečajih in kdo predstavlja podpisano „vodstvo učnega tečaja“. Če so to brezposelni profesorji kandidati bi bila stvar v redu: reveži čakajo gotovo že leta in leta na službo in prav je, da pomagajo sebi in slabjšim učencem. Če pa prirejajo te tečaje tisti profesorji, ki so dijakom naložili samo na kranjski gimnaziji nad 200 popravnih izpitov, potem pa proti takemu postopanju najodločneje protestiram, kajti znalo bi se zgoditi — če se ta praksa ob-

drži — da bodo profesorji v svojem lastnem interesu prihodnje leto prisodili še več popravnih izpitov.

In h koncu, gospod urednik, ali mislite, da bo pri popravnem izpitu mojemu otroku kaj škodovalo, ker jaz ne morem utrpeti tistih borih 220 dinarjev...?

Maturanti iz leta 1918

Dvajsetletnica mature na kranjski gimnaziji je združila pretečeno soboto v Kranju lepo število bivših sošolcev, ki so zadnje vojno leto deloma še v civilu, večina pa že v vojaških suknjah polagali zrelostni izpit na kranjski gimnaziji.

Proslavo je počastil s svojo navzočnostjo nekdanji razrednik g. dr. Matej Potočnik, gimn. direktor v pokoj, ki je bil od vseh navzočih najtoplejše pozdravljen in sprejet z istimi simpatijami kakor v tistem težkem letu 1918. Zbrali pa so se sledeči gg.: car. insp. Berlot, zdravnik dr. Cirman, major Dernič, odvetnik dr. Gros, knezoškof. kancler Jagodič, zobozdravnik dr. Kalan, univ. prof. dr. Korošec, car. insp. Košir, prof. Krašnja, zobozdrav. dr. Logar, car. insp. Miklavčič, prof. Milač, sodnik Punčuh, zas. ur. Rohrman, zdravnik dr. Slivnik, sodni svetnik dr. Svet, priv. ur. Štepihar. Skupna večerja je bila servirana v hotelu „Kranjski dvor“ in je izpadla na vsesplošno zadovoljstvo. Udeležence proslave je pozdravil v toplih tovariško navdahnjenih besedah tukajšnji zobozdravnik g. dr. Kalan in izrekel vsem, osobito pa od blizu in daleč došlim prijateljem najiskrenejšo dobrodošlico. V prijetnem kramljanju je minil večer v najlepšem razpoloženju. Naslednje jutro je bral v farni cerkvi sošolec Jagodič Jože sv. mašo, katere so se udeležili vsi jubilarje. Nato je sledil izlet na Jezersko s kosilom pri Stularju, katerega udeleženci kar niso mogli prehaliti in kjer so bili posebno hvaležni za skrbno domačo postrežbo. — Po povratku z Jezerskega so se bivši maturantje sestali še v staroznani gostilni pri Knedlnu, kjer so obujali svetle spomine — temne so že davno pozabili — na svoja dijaška leta in na prve „ferkelčke“, katere so pili baš v tej gostilni.

Tako je prišel večer in ura slovesa. S trdnim zagotovitvijo, da se ob petindvajsetletnici zopet snidejo so pohiteli tovariši zopet vsak v svoje kraje in k svojemu delu!

gospod Gaber odstopil od politike in se napravil bolnega. Nadomestili so ga ljudje, ki so potem v enem letu skušali nadomestiti vse, kar je bilo prej izgubljenega. Pisali so prijazno o Srbih, o Hrvatih in Slovenih, namigavali so na novo državo, vedno znova so se sukali okoli Wilsonovih točk in ljudem prigovarjali v novem duhu. Vso to dobo pa je gospod Gaber bil bolan.

Gospod Gaber je ozdravel šele, ko je bilo vojne konec, ko se je docela prikazala na obzorju svoboda, nova država, osvobodjenje in vse, kar je s tem v zvezi. Tedaj se je močno navdušil za vse to, kar je nekoč z ogorčenim srcem preganjal. In zdaj je treba priznati: tiste mesece je gospod Gaber delal zelo mnogo za osvobodjenje. Vendar kljub temu je bilo treba čakati še celo leto na pravo osvobodjenje, pri čemer je včasih rahlo spet podvomil in se ni mogel docela odločiti: ali za novo državo, ali pa za staro. Poslednjo besedo pri tem je imel seveda Pariz in mirovna konferenca.

Take vrste torej so zasluge gospoda Gabra pri osvobodjenju. Vendar ni vsega zanikavati; res se je v tistem poslednjem letu, ko je stvar bila že takorekoč dozorela, mnogo trudil in ubadal z osvobodjenjem, in kot takemu mu gre nekaj priznanja.

V dvajsetih letih so seveda zrastle novi ljudje, ki sicer takrat niso bogve kako odločali, toda, ki imajo to priliko, da osvobodjenje gledajo in presojajo mirno in objektivno: pri-

znajo, komur gre priznanje in pogrājajo, kar je treba pogrājati. **Konec koncev pa tudi ljudje sami niso bili neudeleženi pri osvobodjenju, nasprotno, ljudje sami so se mnogo trudili in zato bi vse priznanje moralo veljati predvsem širokim kmečkim množicam, tistim množicam, ki v tisoč letih niso pozabile jezika, temveč ga z veliko ljubeznijo negovale pri domačem ognjišču. Zal bo tako, da bodo te množice morale proslavljati gospoda Gabra, namesto, da bi gospod Gaber nje proslavljal.**

Vendar pa še to ni tak greh, večji greh gospoda Gabra pa je ta, da je sklical pripravljalni odbor, in lejte si jih: v ta pripravljalni odbor je poklical ljudi, ki so pri resničnem osvobodjenju imeli še manj zasluge, kakor gospod Gaber, ki je v pravem času obolev.

Tako se je zgodilo, kar se je pri nas že nešteto krat, in kar se bo še nešteto krat ponovilo: **namestu, da bi proslavljali domača ognjišča, kjer je tisoč let počasi vrelo in tlelo upanje na osvobodjenje, na pravo, veliko in resnično svobodo, namestu tega: pravim, bodo te množice slovenskega ljudstva proslavljale tiste, ki so bolehal, kadar je šlo za svobodo.** In v toliko je ta stvar grenka in klavrna, ker bodo začeli s proslavami dvajsetletnice, in ker jih bodo vodili ljudje, kakor je gospod Gaber. Zal se vsaka velika ideja le prečesto izmaliči v nekaj vsakdanjega in grenkega.

Domače vesti

Še ena Robova

Je oče Benjamin trgovec, stanu je svojega trpin, je za dobičkom strasten lovec, Merkurja zvitega je sin. Začel je z malim, branjarijo nekje v predmestju je imel, s prekanjenostjo, z goljufijo v sredino mesta je prišel. Pretepal tu se je z usodo, poznal pa svojo je metodo:

Podpiral „Jutro“ je, „Slovenca“, „Sokolu“ je denar dajal in hkratu bratom frančiškanom za črne maše plačeval. Na desno je, na levo kimal znal biti umen je in glup, tako je kupcev si primamljal, tako je novecev rasel kup. Naposled zidal je graščino, da letoval bi v nji z družino.

Tako zgleda pravkar izišli Robov „Deseti brat“, ki je z Jurčičem sicer v bližnjem sorodstvu, predstavlja pa zelo posrečeno in času primerno sliko današnje družbe in njenih trabantov.

Knjiga stane vezana 50, broširana pa 30 din in se naroča pri: Ivan Rob, Ljubljana, univerza, dobi se pa tudi v knjigarni „Sava“ Kranj. — Knjigo priporočamo vsakomur najtopleje!

Prebivalstvo Kranja in okolice opozarjamo na veliko ljudsko veselico ki jo priredi Protituberkulozna liga na Golniku. Letos bo ta prireditev prav posebno pestra in zanimiva. Popolna vojaška godba izvaja ob treh popoldne koncert pod osebnim vodstvom viš. voj. kapelnika g. Herzoga. Nastopi tudi znani akademski kvintet. Po oficijelnem delu sledi prosta zabava in ples, pri katerem igrajo kar tri godbe. — Torej na praznik 15. t. m. vsi na izlet na Golnik! V slučaju slabega vremena se vrši prireditve v nedeljo 21. t. m. — Ne zamudimo izredne prilike in podprimo plemenita stremljenja krajevne protituberkulozne lige na Golniku!

Udruženje vojnih invalidov v Kranju priredi v nedeljo 21. avgusta ob 3. uri popoldne veliko vrtno veselico z restavracijo g. Slavca v Struževem. Za koncert in ples igra Magistrov trio izpod Šmarne gore, znan po svojih prenosih iz ljubljanske radiopostaje. — Vstopnine ni! Prostovoljni prispevki se hvaležno sprejemajo. Ker je čisti dobiček namenjen za božičnico najbednejšim invalidom, vdovam in sirotam, zato pozivamo vsakogar, da se te prireditve naših invalidov gotovo udeleži. Odbor.

Strelske tekme. Članstvu strelske družine v Kranju in prijateljem strelskega športa sporočamo, da se bodo tudi odslej vršile vsako nedeljo in praznik popoldne strelske vaje na strelišču v Struževem — dokler bo trajalo ugodno vreme — ter prosimo, da se istih udeležujejo posebno oni strelci, ki nameravajo na okrožne ali državne tekme. Cena vojaškemu naboju je 50 para. Vežba se lahko vsakdo.

Licitacija za oddajo mizarških del za opremo in dobavo telovadnega orodja za **ново šolo v Kranju** se vrši v soboto 13. avgusta 1938 ob 11. uri popoldne v prostorih občinske pisarne v Kranju, kjer se dobe med uradnimi urami tudi vsa potrebna pojasnila. — Razglas o tej licitaciji je bil objavljen v „Službenem listu“ šele 3. t. m., tako da žal nismo mogli pravočasno sporočiti vsebine istega zainteresiranim obrtnikom. Opozorjamo prizadete domače mizarje, da se za zadevo pobližje zanimajo, ker znajo sicer doživeti isto, kar se jim je zgodilo pri prvi oddaji mizarških del za novo šolo.

Gorenjski rejec malih živali v Kranju obvešča vse članstvo, da se vrši v nedeljo 14. avgusta ob 9. uri dopol. v društvenem prostoru gostilne Lukež Kranj, Glavni trg važen članski sestanek, kateri je za člane obvezen. Naproša se, da se članstvo tega sestanka polnoštevilno udeleži. Odbor

Kaj bo plačala industrija? Po poročilu „Slov. Naroda“ se je kranjska industrija obvezala na okrajnem glavarstvu, da plača ves deficit letošnjega občinskega proračuna, ki bo nastal vsled izpada postavke: pavšalirana trošarina, in ki znaša ca 700.000 dinarjev. Poluradno pa se iz gospodu županu zelo blizu stoječih virov javlja, da je industrija izjavila le svojo pripravljenost, da poravnava primanjkljaj, ki bi nastal pri gradnji nove šole. Vsekakor moramo prisoditi večjo verjetnost zadnjemu viru. Ker pa je za gradnjo nove šole industrija že dala — obenem z Mestno hranilnico — zadostno posojilo, zato pri tej gradnji ne bo primanjkljaja in vsled tega tudi industriji ne bo treba ničesar prispevati, znebila pa se je na lep in zelo cenen način tistih osovraženih — trošarin. Proračunski primanjkljaj pa bodo zopet krili kakor vedno davkoplačevalci, to se pravi naš trgovec, obrtnik, uradnik, delavec in kmet!

Hotel Stara pošta, Kranj

Vsak večer vrtni koncert s plesom!

Toči se Plzensko pivo

Zive postvri in raki se dobe stalno

Avtomobilske nesreče so še vedno na dnevnem redu. Krivda leži največkrat na vozačih, ki z brezobzirnim divjanjem spravljajo v nevarnost življenje pasantov. Res je, da je to tekmovanje v mestu v zadnjem času prenehalo, toda v okolici sami se je še vedno nadaljevalo z nič manjšo brezobzirnostjo. Prihajale so pritožbe na pritožbe — mi smo pa molčali? Upamo, da bo slučaj, ki se je pripetil zadnjo nedeljo v okolici Kranja in način, kako se je z žrtvo nadalje postopalo **brezobzirno** preiskan in da bo krivec odnesel zasluženo kazen.

Beračenje smo odpravili za nekaj časa ali vsaj zdi se nam tako. Če je oskrba teh revežev res urejena na drug način, potem je stvar v redu. Ni pa v redu, če srečavamo v gotovih dneh, zlasti semanjih, posebno na roženskem klanec pa tudi drugod razne reveže in zapuščenice, ki s svojimi razgaljenimi in iznakaženimi udi — zaviti v nepopisljivo umazane cunje — skušajo vzbujati usmiljenje, ki je tudi res zasluženo. Menimo, da v dobi napredka in stalnega povdarjanja in prodajanja socialnega čuta ter zdravstvenega pokreta pod nobenim pogojem ne bi smelo biti več potrebno, da morajo taki reveži, valjaje se v prahu in blatu prositi pomoči na človeka nevreden način. Sveta dolžnost oblasti je, da opozore pristojne občine, da je njihova socialna in moralna dolžnost, skrbeti za svoje reveže, predvsem pa za pohablence in dela nezmožne. Če občine nimajo finančnih sredstev za vzdrževanje teh revežev, potem mora priskočiti in brez odloga banovina na pomoč in tako nuditi tem najbednejšim žrtvam človekavredno pribeljšiče, hrano in najnujnejše življenjske potrebščine. Ureditev tega žalostnega problema je pač mnogo nujnejša, kakor nedavna odprava beračev, ki gotovo tudi niso v okras človeški družbi.

Razglas. Vsi obvezanci, ki morajo po odločbi sreskega načelstva v Kranju z dne 12. 9. 1937 štev. 421—95 plačati prispevke za cerkvnika in grobarja, so prejeli položnice, da ta dolg čim prej poravnajo. Ker je pa še mnogo zamudnikov, se ti opozarjajo, da plačajo prispevke najpozneje do 15. avgusta 1938. Po tem roku se bo pričelo eksekucijsko izterjevanje z rubežem, pri čemur bodo prizadetim narasli še večji stroški. Je to zadnje opozorilo in naj se potem nihče ne huduje, če bo imel nepotrebne stroške in pota. — Občina Kranj, dne 5. avgusta 1938.

Razglas. Zemljiški posestniki, kateri prodajajo svet za stavbišča, se opozarjajo, da dajo svet razparcelirati po pooblaščenem geometru. Parcelacijo pa mora odobriti tuk. občina. Od sedaj naprej se ne bo več dajalo gradbenih dovoljenj, ako ne bo predložil prosilec tuk. občini odobrene parcelacije. — Občina Kranj

STRAZIŠČE

SPORTNA VESELICA v Sokolskem domu v Stražišču se vrši to nedeljo z začetkom ob 6. uri popoldne. Sodeluje vojaška godba 40. pp. iz Ljubljane. Za vsakovrstno zabavo, ples, dobro jedajo in pijačo vsestransko preskrbljeno. — BAR — K polnoštevilni udeležbi vabi najvljudneje SK SAVICA

PODBREZJE

Sokolsko društvo Podbrezje priredi v nedeljo 14. avgusta ob 4. uri pop. **VELIKO TOMBOLO** s kopico lepih visokovrednih dobitkov. Po tomboli ples in prosta zabava. — Tablice se dobe tudi pri hišniku Narodnega doma v Kranju.

CERKLJE

Gradnja cerkljanskega vodovoda se nadaljuje z mrzlično naglico, tako da bo dograjen vsekakor še do letošnje jesenske tujske sezone.

V nedeljo 31. pr. m. je naš občinski odbor izvolil g. notranjega ministra dr. A. Korošca za častnega cerkljanskega občana.

DUPLJE

Društvo kmetijskih fantov in deklet priredi v nedeljo 21. t. m. ob pol 2. uri popoldne **kolesarsko tekmo** na progi Duplje-Pristava in nazaj s startom pred gostilno g. Fr. Jegliča. Tekmuje se na Torpedo-kolesih, pripuščeni pa so samo novinci. Prijave se sprejemajo do srede 17. t. m. zvečer. Po tekmi kolesarjev se vrši **tekma koscev**: pozivamo vsakogar, ki ga veseli naše kmetško delo, da se pojavi s koso v roki na bojišču ali pa nastopi brez nje le kot gledalec, da z lastnimi očmi lahko presodi vrednost in napore našega dela. Dolžnost mladine je, da pokaže zanimanje in z aktivnim sodelovanjem podpre in stalno podpira naša idealna stremeljenja za povzdigo in procvit kmetijskega stanu. Po končanih tekmah razdelitev nagrad na vrtu gostilne g. Fr. Jegliča. Vsakogar, ki mu je pri sreju naša kmetška mladina vabi najvljudneje: Društvo kmet. fantov in deklet Duplje

GOLNIK

Krajevna protituberkulozna liga v Križah priredi v ponedeljek 15. avgusta popoldne svojo četrto vrtno veselico na Golniku. Zato pozivamo vsakogar, da se te prireditve že z ozirom na plemeniti namen osebno udeleži in tako podpre idealna stremeljenja lige in dokaže svoje razumevanje za bol in trpljenje svojega bližnjega. V ponedeljek 15. avgusta popoldne torej vsi na Golnik!

BREZJE

Gregorinov pasijon na Brezjah. Danes in jutri ob pol osmih zvečer bodo Kroparji predstavljali na Brezjah Gregorinovo pasijonsko igro „V času obiskanja“. Na obsežnem z reflektorji osvetljenem odru bo nastopilo čez 130 oseb, ki jih je za predstavo pripravil ugledni član ljubljanske drame in pisatelj igre g. Gregorin sam. V vse predpriprave, osobito pa v igro samo je vloženo toliko čela in truda, da si jo mora pač vsakdo ogledati, komur le prilike to dopuščajo. Zato priporočamo obisk najtopleje!

Strelske tekme v Kranju

Strelska družina v Kranju je priredila 31. julija in 7. avgusta t. l. nagradne tekme z vojaškimi puškami in flobertovkami na strelišču v Struževem. Tekmovanje se je udeležilo 78 strelcev iz Kranja, Ljubljane, Tržiča, Domžal, št. Vida, Novegamesta in drugod. Postrelilo se je nad 2000 voj. nabojev in 1500 kapslov za flobertovko. Rezultati tekmovanja so pokazali, da so naši strelci na višku kondicije ter se doseženi uspehi lahko primerjajo z onimi drž. prvakov. Najboljša ekipa je bila kranjska, ki je dosegla 361 točk, zatem Ljubljana s 336, Domžale s 307 in Tržič s 151 točkami. Na „Zmagovalni“ tarči je dosegel voj. referent Ločniškar iz Kranja 221 točk, kapetan Per Fra-

COLNAR—KRANJ

PORCELAN ŠIPE
KUH. POSODA
STEKLENINA

STAVBNO STEKLARSTVO

MIZARJI IN GO-
STILNIČARJI PO-
PUST!

COLNAR—KRANJ

Zahvala

Vsem, ki so spremili mojo dobro mamo, našo nepozabno

Slavko Šavnikovo, roj. Kavčič

na njeni zadnji poti in ji poklonim toliko prelepega cvetja, se prav iskreno zahvaljujemo.

Prisrčno pa se zahvaljujemo še častiti mestni duhovščini, zastopnikom oblasti in apotekarske komore, Narodni čitalnici in gasilcem.

Vsi ti dokazi iskrenega sočutja nam bodo v težkih dneh v tolažbo in uteho.

V Kranju, dne 12. avgusta 1938.

Sin Bogdan in ostalo sorodstvo

njo iz Ljubljane 194 točk, Rozman Franc iz Kranja 190 točk, Košnik Stane iz Kranja 174 točk, Pavlič Vinko iz Domžal 169 točk in Iglar Gvido iz Zeleznikov 163 točk. Vsi ti so prejeli lepa darila, a Ločniškar tudi diplomu z naslovom „Prvaka gorenjskih strelcev za l. 1938.“ Na „Splošni“ tarči so si priborili I. mesto Pavlič Vinko iz Domžal s 96 točkami, II. Smole Avgust iz Kranja 93 točk, III. Ogrič Filip iz Novegamesta 91 točk, IV. Ogrič Filip iz Novegamesta 91 točk, V. Perne, V. kapetan Per iz Ljubljane, VI. Bitenc Ivan iz Kranja. Na 20-krožni malokal. tarči so dosegli: I. nagrado Grabner Pavla iz Kranja, vseh 100 dosegljivih točk, II. nagrado Lukman Ivanka iz Kranja 98 točk, III. Bohorič M. iz Kranja 92 točk, IV. Klassek Nada iz Kranja 72 točk, V. Zajc M. 62 točk. Na 5-krožni moški tarči so se plasirali: za I. nagrado Pavlič Vinko iz Domžal s 22 točkami, II. nagrado je dobil Suster Anton iz Tržiča z 21 točkami in III. nagrado je prejel Bohorič Franc iz Kranja z 20 točkami. Na lovski tarči „srnjak“ sta dosegla Drča Ivan iz Kranja in Bukovnik Janez po 57 točk, III. nagrado je dobil Smole Avgust iz Kranja, IV. pa Bitenc Ivan iz Kranja, oba po 54 točk.

Daril je bilo nad 60 in so bila vredna nad 2500 din. Organizacija tekme je bila v rokah g. Jakofčiča Cirila, ki je vložil mnogo truda v brezhibno funkcioniranje. Njemu so stali po-žrtvovalno ob strani predvsem gđ. Grabnerjeva in Lukmanova, nadalje g. Ekar Ivan, ki je vodil blagajno in odborniki družine, katerim se odbor na tem mestu lepo zahvaljuje.

Kdo financira Henleina?

Poljski list „Polonia“, ki izhaja v Katovicah objavlja na čelu lista izvorno poročilo o „zakulisnem delovanju Henleinovcev.“ Rajh plačuje trgovskim firmam za podpiranje iredente. Gre v prvi vrsti za firmo Schicht v Ustju nad Labo. Ta firma

je podarila osem milijonov za obleke in orožje henleinovskih udarnih čet (Ordner!), daje tem četam na razpolago vse avtomobile in je postavila na lastne stroške ogromne neon-reklame za Henleinovo stranko v vseh krajih v okolici mesta Ustje nad Labo. Firma Schicht je bila vedno ultragermanska. Po svetovni vojni je postala zatočišče bivših avstrijskih višjih oficirjev. Ko se je stavila na razpolago hitlerjevem, ji je bilo poverjeno podpiranje iredente na Čehoslovaškem. — Umetna mast „Ceres“, „Vitelto“ in „Visan“; zobni pasti „Vid“ in „Kalodont“; kozmetični pripomočki „Elida“ in „Mercur“; sveče „Apolo“; mila „Schaponia“ in „Jelen“ — to vse žrtvuje firma Schicht v državi, ki je najbolj ogrožena po nemškem imperijalizmu, za propagando bojnega nemštva. Čehoslovaki bojkotirajo zgoraj imenovane izdelke, toda bojkot te firme je težko izvedljiv, ker na teh izdelkih ni navedena firma, ampak nosijo samo napis „čehoslovaški izdelek“, da bi bili kupci zapeljani v zmotu.

Tako katoviška „Polonia“ o firmi Schicht iz Ustja na Labi. Kakor znano obstoja tudi v naši državi podjetje Schicht — Lever v Osijeku; zato smo radovedni, če in kakšne zveze obstajajo med temi dvema podjetji.

* Ker je v delni nakladi zadnje številke ta članek izpadel, ga danes ponavljamo.

barve, laki, čopiči

MALI OGLASI

Vsaka beseda Dina 1.—; Iskanje služb in mali oglasi soc. značaja vsaka beseda 50 para; prve tri besede debeleje tiskane. Uprava „Sobote“ Kranj, Bleiweisova 7

Sobo

prilagodno za pisarno, v bližini pošte vzamemo takoj v najem. Ponudbe na upravo pod „Zmerna cena“.

Dobro ohranjen

pisalni stroj kupim takoj. Ponudbe s ceno in tipu na upravo „Sobote“.

Več lepo ležečih parcel

v najbližji okolici Kranja, primerne za stanovanjske hiše ali pa tudi za večje podjetje se po ugodni ceni odproda. Vprašali v gostilni Benedik Franc, Stražišče.

Tiskarna „Sava“ d. d. Kranj

Knjigarna — Knjigoveznica — Štampiljke
Zaloga vseh čolskih potrebščin

Zahvala

Ob priliki nenadne bridke izgube naše nad vse ljubljene

ROMANE

smo prejeli toliko izrazov iskrenega sožalja, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakomur posebej.

Zato izrekamo najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so spremili našo ljubljeno na žalostni zadnji poti, zlasti pa nameščencem in delavkam tovarne Semperit in darovalcem prekrasnega cvetja.

Žalujoča rodbina

Ivan Franjkovič

SPORT

I. nočna nogometna tekma v Stražišču

S. K. Kranj : S. K. Savica

Sobota 13. avg. ob 9. uri zvečer na igrišču S. K. SAVICE

Splitski Hajduk v Kranju. — SK Kranj je s tem odličnim predstavnikom našega nogometa v dogovorih radi gostovanja v Kranju in sicer bi se gostovanje vršilo na praznik 15. t. m. Ako bo SK Kranju uspelo pogajanja za naše razmere dosti ugodno zaključiti, bo Kranj razven SK Ljubljane prvič sprejel še drugo ligaško enajstorico in tako nudil našim sportnim prijateljem res izreden užitek.

V nedeljo ob 5. uri popoldne SK REKA jun. : SK KRANJ jun.

Kdor preživi svoj dopust

v DALMACIJI

bo najboljšo postrežen

v PENSIONU „BALKAN“

v CAVTATU PRI DUBROVNIKU

Celodnevna oskrba od 45.— do 65.— din

Vodstvo, kuhinja in vsa postrežba v

SLOVENSkih ROKAH!

INSERIRAJTE v „SOBOTE“